

De seruis non ordinantibus

per reuocationem in seruitutem ob ingratitudinem, & ius successio[n]is. Quero quas parochias poterit ecclesia talibus conferre? dic q[uo]d poterit ecclesia talibus conferre parochias sibi subiectas. Idem de aliis, ubi posset esse tanta necessitas, vii. q. i. c. Nouatianus, & c. scias, de elec. ca. cum nobis olim, & c. in causis secundum Host. quero an tales liberti poterit inter viuos donare aliis? dicunt Docto. q[uo]d sic, secundum Innocen. quod credo, nisi sit manumissus hac conditione, ut omnia referuerit. Quero an liberti volentes possint testificari pro ecclesia? dic q[uo]d non. C. de questio. l. pridem, ff. de testibus, l. legge Iulia. Non ob. iii. q. iii. si testes. S. Item liberti, q[uo]d illa obtinet in aliorum libertis secundum Host. Quero q[uo]d possit patronus seruum manumissum reuocare in seruitute dic q[uo]d propter iniuriam etiam leuem, vt hic. & xii. q. ii. c. octaua. C. de li. & eo. libe. l. solo, nisi sit nimis necessarium, q[uo]d denegat alimenta, & prosequitur hiecausis renocandi in seruitutem, que pertinent ad legistam. De libertis ecclesiæ, hoc teneas, q[uo]d non reuocantur in seruitutem laicorum paterorum, quia non debent ordinari, nisi directe, & sine obsequio sicut manumissi. l. viii. dist. c. quicunque, & faciliter promoti sunt, prout sup. dixi. c. ii. ad hoc. xii. q. ii. c. diaconi. Est aliud speciale in libertis ecclesiæ, q[uo]d filii eorum astrieti sunt ecclesiæ, vt semper sint liberti. xii. q. ii. c. de libertis. quod se cuius est in libertis priuatorum. C. de lib. & eo. libe. l. i. & ii. nisi in quantum ad hoc, q[uo]d propter suam ingratitudinem filii libertorum viuentibus parentibus rediguntur in seruitutem, & sit talis reuocatio proposita accusatione, & iudicis officio secundum Inn. non habetis hic alia.

C A P. III.

Villus. Dominus in seruo quem manumittit, potest spirituales operas retinere. h. d. non diuiditur. & c. causus literalis. Si aliquis seruo suo donauerit libertatem, & cum fecerit in presbyterum ordinari, & ille postea in superbiam elatus dominio suo noluerit horas canonicas celebrare, acculcer apud episcopum suum, & degradetur. B. Not. i. q[uo]d potest dominus operas spirituales imponere tempore manumissionis ad ordinis. No. ii. casum in quo imponi uidetur pena degradationis. Tertio no. q[uo]d si seruus operas impositas spirituales non prestiterit domino, potest in seruitutem reuocari. No. quis proprias dicatur in superbiam elatus. Oppo. q[uo]d dominus retineat operas in seruo ad ordinandum manumissio. s. 54. dist. c. quicunque. Sol. spirituales potest, ut hic, non temporales, ut ibi, & dicit. q[uo]d spirituales potest secundum Doct. dummodo retineat incontinenti post manumissionem, ff. de ope. li. l. ut iusurandi, ff. de li. cau. l. vlti. q[uo]d in eum, In seruitute autem facta dominus non obligat. C. an fer. ex fa. suo, per totum. secundum Inn. & Host. Vnde dicit, q[uo]d talis conditio potest apponi in ordinatione, sicut in beneficii concessione, de pb. c. significatum, quia in traditione rei sue & c. ff. de pacis. l. in traditionib. & p[ro]fertim hoc verum si fiat de authoritate ep[iscop]i secundum Phil. licet quidam dicant consensum fore necessarium, quod non placet. Opp. ii. quod non sit hic accusator sed ciuilis actor, cum pena veniat ad communitum partis, vt nota. de accu. c. qualiter. Sol. dic, quod agitur ciuiliter, & ex ponitur accusatus. i. acto ciuiliter contra eum. Et si teneas, q[uo]d criminaliter accusetur, dicit gl. q[uo]d inscribet ad extraordinariam penam, quia haec est improportionabilis in accusante, ad hec de accu. c. super his, quod bene no. Tamen dicit Docto. hic quod dato, quod agatur ciuiliter, deponetur, q[uo]d alias sententia non posset executioni mandari, & est simile in denunciatione simoniaci, per quam deponitur, q[uo]d paenitentiam aliter agere non potest. de ac. cap. inquisitionis. sed tunc deponitur a dignitate, sed non degradatur ab ordine, in seruo secundum Inn. & Tanc. tene menti istum causum, quia non habes alibi, quod propter accusationem ciuilis imponatur pena degradationis etiam in non corrigib[il]e, signa bene. Op. iii. quod per hoc non redigatur in seruitutem. 54. dist. c. frequens, & c. ex antiquis, vbi videtur, q[uo]d sacerdos remanet liber. Quidam dicunt, quod haec corrigit per illam, quod est falsum, quia iuriū correctio & c. vt in decr. cum expediat, de ele. in vi. uel contrarium continet i^o commune, hoc speciale est in odium illorum, qui promoti sunt, vt seruant in diuinis officiis, ar. inf. e. ca. co. libentius. Tertia op. Melendi, quod hic dominus deduxerit in pactu, ut possit reuocari in seruitutem, si non celebraret diuina in

seruitute imposta, seu in manumissione. B. dicit quod hoc sit tur hic de seruo prelati, contra de seruo priuati. Huiusq[ue] sit quod hoc c. non tenet, glo. dicit quod op. Melen. sibi videtur uera. & dicit gl. quod adeſt argumētum, q[uo]d si seruus igno[r]ante domino ordinetur, sibi reddi debet, ut seruia in diuinis, 54. dist. c. frequens. ergo multo fortius, vbi si eo pacto manumittitur, ut seruia, quia in eo si non faciat, tunc notatur maior contumacia, vnde propter contumaciam, & fidē cupram, & pactum redditur domino, & nullo clericali priuilegio gaudebit, quo ad dominum. dic si seruus est manumissus, & impedita sunt seruitia spiritualia, & hoc pacto, quia si non fecerit redigatur in seruitutem, procedit, hoc ubi es sit seruus etiam priuari, fortius si seruus ecclesiæ est manumissus, hoc posito ut seruia in diuinis, non tamē appositorum est pactum de reuocando in seruitutem adhuc secundū Io. p[ro]cedit hoc c. si autem imposta non sunt opera spirituales, sed simpliciter manumissus op. sunt lo. quod tunc non reuocabitur in seruitutem. Goff. tenet quod absque alia impositione hoc seruatum debet domino, alias degradabitur, sed in seruitutem non redigetur, de hoc. 54. di. c. ii. & residet Io. An. & si loquitur indistincte hec litera, capitula autem contraria procedunt, quando vult reuocare ex altera ingratitudine non permisita. Oppo. iii. quod ex pacto non licet operas et spirituales retinere. i. q. ii. c. quam pio. Solu. libertas quid spirituale dicit, ideo haec conditio potest apponi, quae spirituale est de rer. perm. c. ad questiones. Sed veritas est, quod non est libertas, quid spirituale, quod patet, q[uo]d vendi potest, quod non possit, si esset, quid spirituale. Ideo dic, quod non dabat libertas sub illa conditione, uel modo, sed simpliciter de libertate, & modus de se imponebatur, vel erat hoc debitum iuris, ideo licitum fuit in pactum deduci, de reser. c. ad audiētiam, & in c. significasti, de cle. Quero quas operas potest q[uo]d manumittendo retinere? dic q[uo]d quedam sunt spirituales, & has potest retinere, quedam sunt fabriles, quedam carpenteriae, & alijs artificiales, ut arare, fodere, & has non potest dominus in seruum manumissum ad ordinem retinere. quedam sunt obsequiales, & alijs sunt in non faciendo, ut non vocare in ius sine uenia. sup. c. prox. & quedam in faciendo, vt in assurgendo, primas retiner, secundas, non, nisi sint spirituales, & has potest in ordinacione manumissionis imponere, postea non, quia rei sacre non constituitur seruitus, ff. communia prædi. l. caueri. Quero an hic presbyter degradatus, sit in seruitute dicit hic Ioan. And. quod in antiqui ibi, degradetur, sequebatur, & seruus siebat domini sui, quod studiose remotum fuit, quia absurdum erat, quod presbyter in seruitutem redigeretur, secundum Goffre. & Host. per quod videtur superflua ultima gl.

A D D I T I O

a Retinere. Tu uide plene Bal. de hac questione in l. si non fortem s. libertus. & ibi Alexan. declaravit post Barto. & Bald. ff. de conditio. inde cendem in liberto. i. & ii. & vi. c. de ope. lib. & Specu. in ti. de fer. non ord. uer. generaliter. Zac.

C A P. V.

Onſuluit. Spurii vel seruori ordinari non debent. hoc dicit. Et non diuiditur. t. No. i. summarium. Opp. quod talia in cōfessione non proferat papa, ut sup. de scruti. c. i. Sol. licet papa non vtratur scrutinio, utitur tamen his verbis, & similibus in consecrationib. de quibus patet in pontificali, sive ordinario episcopali, ut hic patet, sabbato in vesp[er]is, dum scrutat Metropolitanus consecratum, inter alia dicit, bigamos, aut carnales, aut de seruili cōditione ad sacramentum ordinem non promoueas, quorū verbōrū mēte hic ponit. Et no. duo hic Host. primo, q[uo]d liber pontificalis est authenticus, ex quo hic allegat. sic de arbore solet, p[ro]pari per canonem. 35. q.v. c. ad sedem, & vx. dist. c. canones, & c. sancta. 28. di. c. quo ipsiſis. debet autem illum librū habere presbyter, ut sciat exhibere facfa, q[uo]d spectant ad ipsum, & ut episcopus libro non careat, cum declinat ad parochiam. Scđo no. q[uo]d sufficit h[ab]ere verbōrū mēte, etsi verba formaliter non habeantur. i. q. i. c. marchio, & de hoc in cle. ne Roma ni. de cle. ver. post q[uo]d Gl. i. declarat quid est spurius, uide gl. de re-

A D D I T I O

a Quid sit spurius, declarat Barto. in l. ff. de his qui ut ind. & Do. in l. ii. in prin. ff. de uer. obl. Et no. quod spurius est infamis, secundum Arz. in sum. ti. C. qui ex cau. inf. irro. no. Bal. in l. bona fides, C de re. cre. de quo p[ro] Lanfr. de Uria. in rep. l. amouendi col. xxxi. ff. de iure. & l. tuis. ibidem per D. Fran. Cor. in ii. & iii. col. Seb. Sap.